

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการวิจัย

1. รวบรวมข้อมูล และ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานเพลง
2. ออกแบบสอบถาม 480 ชุด ตามจุดสำคัญทั่วกรุงเทพมหานคร สํารวจเพลงไทยสมัยนิยมที่ประทับใจผู้ตอบมากที่สุด 5 เพลง ให้ตอบเองโดยอิสระ ทั้งนี้จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Quota Sampling)
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจนับคะแนน
4. นำเพลงที่ได้รับคะแนนความประทับใจสูงสุดประมาณ 100 เพลงแรก มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าเพลงที่ได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นเพลงที่ประทับใจ โดยเฉพาะเพลงที่ถูกกล่าวถึงซ้ำมากที่สุด 100 เพลงแรก จะถือว่าเป็นเพลงที่มีวาทศิลป์ในระดับหนึ่ง และ ควรค่าแก่การนำมาศึกษา ในที่นี้เพลงที่ 96-114 มีคะแนนเท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ทั้ง 114 เพลงในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
5. นำกรอบแนวคิดทฤษฎีทางวาทศาสตร์ (Rhetoric) มาวิเคราะห์เพลงที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาลักษณะต่างๆของเพลงว่า มีลักษณะอย่างไร และ มีการประกอบสร้างอย่างไร

กรอบในการวิเคราะห์วาทศิลป์ในเพลง

ทำการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆของเพลงตามกรอบ เกณฑ์ทั้งห้า(5 canons) ของวาทศาสตร์ โดยผู้วิจัยได้เพิ่มเติมองค์ประกอบต่างๆในแต่ละเกณฑ์ตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถนำมาใช้ศึกษาเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. การคิดค้นเนื้อหา (Invention) ประกอบด้วย
  - แนวคิดในการคิดค้นเนื้อหาเพลง
  - ประเภทของความคิดหลักในเพลง

2. การจัดเรียงเรียงสาร (Disposition) ประกอบด้วย
  - รูปแบบการเล่าเรื่อง
  - ลักษณะการสัมผัสคำ (ฉันทลักษณ์ในเชิงกวี)
  - การแบ่งท่อนทำนอง
  - การซ้ำท่อนสร้อย
3. ลีลาการใช้ภาษา (Style) ประกอบด้วย ลักษณะต่างๆทางภาษาและดนตรี
4. การส่งสาร (delivery) ประกอบด้วย
  - การขับร้องของนักร้อง
  - การเลือกใช้เสียงของดนตรี เพื่อสื่อความหมาย

แหล่งข้อมูล มี 3 ประเภท ได้แก่

1. ข้อมูลจากเอกสาร ค้นคว้าในส่วนของแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้วิเคราะห์เพลง
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล ทำการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานเพลง อันได้แก่
  - 1.1 นักแต่งเพลง ทั้งผู้เขียนคำร้อง ทำนอง และ ผู้ที่เขียนทั้ง2ส่วน
  - 1.2 อาจารย์ดนตรี
โดยได้รายชื่อจากการสอบถามผู้รู้หลายท่าน(Sociomatrix)
3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเพลงที่จะถือว่ามีวาทศิลป์ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

ออกสอบถาม 4 จุด ทั่วกรุงเทพมหานคร

อันได้แก่ ซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์	เดอะมอลล์ บางแค
ฟิวเจอร์พาร์ค รังสิต	เดอะ มอลล์ บางกะปิ

แบ่งเป็น 3 กลุ่มอายุ กลุ่มละ 160 ชุด รวม 480 ชุด
แต่ละกลุ่มอายุ แบ่งออกเป็นชายครึ่งหนึ่ง และ หญิงครึ่งหนึ่ง

1. วัยรุ่น อายุระหว่าง 15 – 25 ปี
(กลุ่มเป้าหมายใหญ่ของเพลงไทยสมัยนิยมในปัจจุบัน)
2. วัยทำงาน อายุระหว่าง 26 – 40 ปี
3. วัยผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เทปคาสเซ็ทในการสัมภาษณ์บุคคล
2. แบบสอบถามจำนวน 480 ชุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

วาทศิลป์ในเพลงไทยสมัยนิยม

อายุผู้ตอบ _____ ปี เพศผู้ตอบ _____

โปรดระบุชื่อเพลงไทยสมัยนิยม (สามารถระบุเพลงสตริงและเพลงเพื่อชีวิต ตั้งแต่ปี 2527 มาจนถึงเพลงในปัจจุบัน โดยไม่รวมเพลงลูกกรุงแบบสุนทราภรณ์ และ เพลงลูกทุ่ง) เพลงใดก็ได้ ที่คุณประทับใจที่สุดจำนวน 5 เพลง โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับ และ กรุณาระบุชื่อนักร้อง รวมทั้งเหตุผลที่คุณรู้สึกประทับใจ

1. เพลง _____ นักร้อง _____ เหตุผล _____
2. เพลง _____ นักร้อง _____ เหตุผล _____
3. เพลง _____ นักร้อง _____ เหตุผล _____
4. เพลง _____ นักร้อง _____ เหตุผล _____
5. เพลง _____ นักร้อง _____ เหตุผล _____

***** ขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลา *****